

למסע הצטרף עד, ניצול שואה כבן 85, אשר אוד. יהודי יקר, בן העיירה דזונסקה וולה שהפך את המסע הזה עבורי לאחת מנקודת השיא בהבנת מצבי המתדרדר ובעיקר בהבנה שהשנים לא בהכרח מכהות את הסימפטומים, אלא בדיוק ההפך.

אחרי יומיים של מסע, תיאר אשר את הסלקציה שדנה אותו לחיים, ילד בן 13, ואת אימו ואחיו גבריאל למות. ילד בן 13 המוצא עצמו פתאום לבד בגטו לודז' ומנסה לשרוד. אשר אמר כי עד היום הוא רואה את המבטים של אימו ואחיו מולו כשהופרדו ממנו. הוא ציין שמבטם אינו עוזב אותי, כבר עשרות שנים, האופן בו אמר את הדברים, הבהיר עד כמה תמונות מעברו הן הסיט של מחשבתי עד היום. אשר הינו מסוג האנשים שגורמים לך מיד לחוש סוג של חיבה גדולה. הארכתי בשיחות עימו ועד מהרה אף הסתבר שכשעלה לארץ והיה במגדיאל עבד בלול התרנגולות של סבי וסבתי. ממש חשתי שלא במקרה נפגשנו. הוא הופיע בחיי בנקודה בה הייתי זקוק יותר מכל לאדם בן דמותו, עם סיפור חיים כמו שלו.

באחד מימי המסע צעדנו כמאה עובדי שרות, שורות שורות, עם דגלי שרות הביטחון הכללי ודגלי ישראל במחנה אושוויץ – ברקנאו. ישראלים רבים שהיו במחנה עמדו בצידו המצעד וצפו במחנה, שהיתה בו הרבה עוצמה ישראלית על אדמת פולין רוויית דם היהודים. ברגע מסויים הם הבינו מי אנחנו. יכולנו להרגיש איך תחושת הגאווה שלהם מתעצמת עוד יותר. ראש השרות צעד בראש המצעד יחד עם אשר אוד ואנו אחריהם, בדגלים מונפים.

פתאום מתוך עוצמת ההתרגשות שאחזה בי, התחילו לרוץ במוחי התמונות, ההזיות. אני כאילו אסיר, הצועד בתוך מחנה הריכוז במצעד המוות, העומדים בצד החלו כאילו לצעוק לעברנו, עובדי השרות "נאצים", "נאצים". בין הצועקים עמדו "גיבורי" הסיט הפרטי שלי. עמד שם הרוצח הצוחק בחולצתו הכחולה וצעק לעברי "נאצי" "נאצי" בקול גדול, צעק וצחק. שוב הוא תפס אותי לא מוכן, לא מוכן לזה שהוא יצחק. מצד אחד אני פוסע גאה כישראלי כעובד שרות בכך שיש לנו מדינה, שיש לנו שרות ביטחון כללי שפועל כנגד הקיצוניות באשר היא ומצד שני אני חווה הבזקי טראומה מאירוע הרצח. בעבר, בסיורי שטח אצל הקיצונים מבין היעדים שלנו, כבר גדפו אותי וקראו לעברי "נאצי". אולם, במקרים ההם, מעטפת התפקיד הגנה עלי, בפעם ההיא, הייתי שם אני, עם עצמי ומחשבתי, ללא הגנות.

בסיום היום נפרד מאתנו ראש השרות. הוא חיבק בחום את אשר. המסע המשיך בלעדיו. למחרת הבחנתי כי אשר נראה עייף מאוד. צעדנו בממדיניק והתארגנו לטקס במחנה בעוד אשר יושב בצד לבד, התיישבתי לידו ושאלתי לשלומי. אשר הביט בי בעינים דומעות. הוא סיפר כי ישן מעט מאוד בלילה. סיפר כי הפרדה אתמול מראש השרות החזירה אותו ליום בו נפרד מאימו ואחיו וכל הלילה לא הצליח לישון בגלל תמונות הפרידה. הוא סיפר לי על הלילות הקשים, ההבזקים, כאבי הלב והראש שאינם מרפים.

ככה פתאום בשיחה עם אדם שחצה את גיל 85, ששנות נעוריו עברו בסיט הבנתי, כי זה מה שנגזר גם עלי. גם בעוד 40 שנה אצליח להרדם בלילות. הזמן לא מרפא ולא ירפא אלא אם כן אפסיק להתמודד לבד עם מצבי ואבקש עזרה. לאחר סיפורו של אשר, בקור המקפיא של מיידניק מצאתי עצמי לאורך המסע, שעות באוטובוס, וחשבתי לעצמי, עד מתי? פתאום החלה לחלחל בי ההכרה שאני חייב עזרה. שאני צריך להשליך את המסיכה ולהפסיק להתנהג כאילו הכל בסדר. ולהעמיד פנים רק כדי שלא יגידו, שלא ירכלו, שלא ירחמו. אני זקוק לעזרה, זה היה ברור לי שם, על אדמת פולין המקוללת..חלחלה לתוכי התובנה שאני מאבד את חיי לרייק, שבגלל שיקולי אגו או שיקולים אחרים. שאני נותן לעצמי לדעוך לתוך תהומות של אבדון.